

Perusteet ikäihmisten kuntouttavan lyhytaikaishoidon myöntämiselle ja palvelujen sisältö

Kuntouttavan lyhytaikaishoidon myöntämisperusteiden tarkoitus

Kuntouttavan lyhytaikaishoidon myöntämisperusteiden tarkoitus on kohdistaa palvelut niitä eniten tarvitseville juuri oikeaan aikaan. Kuntalaisten tasa-arvoisen, oikeudenmukaisen ja yhdenvertaisen kohtelun ollessa lähtökohtana toiminnan tulee perustua niihin myöntämiskriteereihin ja toimintaperiaatteisiin, jotka perusturvalautakunta on hyväksynyt.

Loviisassa järjestetään kuntouttavaa lyhytaikaishoitoa kaupungin omana toimintana Taasiakodin ja Rosenkullan tehostetussa palveluasumisessa.

Kuntouttavan lyhytaikaishoidon tavoite

Kuntouttavan lyhytaikaishoidon tarkoituksena on tukea ikäihmisen mahdollisuuksia asua omassa kodissaan. Tavoitteena on tukea ja ylläpitää asiakkaan toiminta- ja aloitekykyä. Lyhytaikaishoitoa käytetään myös apuna ja tukena omaishoitajille, jotta nämä jaksaisivat arvokkaassa työssään.

Lyhytaikaishoidon muodot ja niiden myöntämisperiaatteet

Lyhytaikaishoidon asiakkaalla on alentuneen toimintakykynsä vuoksi päivittäinen hoidon, hoivan, avun, ohjauksen ja/tai valvonnan tarve. Lyhytaikaishoito perustuu palvelutarpeen arviointiin ja/tai palvelu- ja hoitosuunnitelmaan, joka on laadittu yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa omaisen kanssa.

- **Omaishoitajan lakisääteinen vapaa**

Tällä tarkoitetaan sitä vapaata, johon omaishoitajalla lain omaishoidon tuesta 2.12.2005/937 nojalla on oikeus (kolme vuorokautta kuukaudessa, lain § 4) ja jota voidaan järjestää sijaishoidon avulla lyhytaikaishoidon muodossa.

- **Tilapäinen kuntouttava lyhytaikaishoito**

Tilapäisellä lyhytaikaishoidolla tarkoitetaan yksittäistä hoitajaksoa, jonka pituus on yksilöllinen, yleensä korkeintaan kaksi viikkoa.

Tilapäisellä kuntouttavalla lyhytaikaishoidolla pyritään ehkäisemään raskaampien palvelumuotojen tarvetta.

Kuntouttavaa lyhytaikaishoitoa voidaan tarvita tilanteissa, joissa asiakkaan hoitoon osallistuvat omaiset tai läheiset ovat tilapäisesti estyneitä osallistumaan päivittäiseen hoitoon. Este on tiedossa etukäteen, esim. sukulaisen/läheisen lääketieteellinen tutkimus, hoitotoimenpide tai vapaa-ajan aktiviteetti (matka).

Tilapäistä kuntouttavaa lyhytaikaishoitoa voidaan antaa myös asiakkaille, jotka tarvitsevat kuntoutusta pitemmän sairaalajakson jälkeen.

- **Kriisihoito**

Kriisihoidolla tarkoitetaan lyhytaikaishoidon jaksoa, jota perustellaan tarpeella turvata hoito, jos äkillisesti syntyy ennakoimaton tilanne, jossa asiakkaan palvelua ei voida turvata asiakkaan omassa kodissa tai asiakkaan läheisten muodostaman turvaverkon avulla.

Äkilliset asunnon aiheuttamat muutokset tai puutteet, esim. vesivahinko, eivät oikeuta kriisihoitoon tai muuhun lyhytaikaishoidon muotoon.

Kriisihoitoa myönnetään seuraavissa tilanteissa:

- ✓ Asiakas ei kykene huolehtimaan itsestään ja vaarantaa oman turvallisuutensa.
- ✓ Asiakkaan hoidosta vastaava omainen on estynyt huolehtimaan asiakkaasta, vaan on esimerkiksi joutunut sairaalaan tai kuollut.

- **Arviointijakso**

Arviointijaksolla tarkoitetaan ennalta määrättyä jaksoa, jonka tavoitteena on kartoittaa ikääntyneen kokonaistilanne. Arviointi keskittyy asiakkaan toimintakykyyn (kognitiiviseen, sosiaaliseen, fyysiseen, psyykkiseen) sekä avun- ja palveluntarpeeseen lääketieteellisin ja hoidollisin perustein. Arviointijakson pituus on yksilöllinen.

Jaksolle laaditaan suunnitelma tavoitteineen, ja vastetta hyödynnetään asiakkaan tulevan palvelun suunnittelussa.

- **Intervallihoito**

Intervallihoidolla tarkoitetaan lyhytaikaishoitoa, joka toistuu säännöllisin välein. Intervallihoitot jaksot vaihtelevat ja ne suunnitellaan aina asiakkaan tarpeista lähtien.

Intervallihoitoa järjestetään

- ✓ omaishoidon asiakkaille, joilla on suuri hoidon tarve. Asiakas tarvitsee hoitoa vuorokauden ympäri ja kotiolosuhteissa hoito on usein haastavaa. Ympäri vuorokautisesta hoidosta vastaava omainen on uupunut tai on vaarassa uupua.
- ✓ huonokuntoisille kotihoidon asiakkaille, jotka tarvitsevat säännöllistä kuntoutusta kyetäkseen asumaan kotona mahdollisimman pitkään.

Palvelujen järjestämisprosessi

Aloite järjestää kuntouttavaa lyhytaikaishoitoa voi tulla asiakkaalta itseltään, omaiselta, kotihoidolta tai muulta toimijalta. Aloite tai ilmoitus palveluntarpeesta jätetään senioripalveluiden palveluneuvontaan (SENNI), joka järjestää tarvittaessa asiakkaan palvelutarpeen arvioinnin. Kotihoidon koordinaattori koordinoi lyhytaikaishoidon jaksoja.